

2017. jún. 23.

Írta: [Vass Edit színház tánc vizuálkult](#) kategóriában

Goda Gábor 2015 októberében rendezte és vitte színre az Artus Goda Gábor Társulat, a Nemzeti Táncszínház és a CAFe Budapest produkcióját, a *Cseppkánon – Hogy vagy, Hérakleitosz?* című előadást.

A *Cseppkánon* egy nagyon fegyelmezett, ugyanakkor a könnyedség látszatát keltő élő színpadi műalkotás, ahogy a rendező fogalmazott egy interjúban: „live art”, ami az ellentétek összhangja mellett az áramlást is képes megjeleníteni, középpontjában pedig az ember áll.

Egyre gyakrabban érzem úgy, hogy mozgással, tánccal sokkal többet és sokkal univerzálisabbat lehet kifejezni, mint szavakkal vagy mondatokkal, lévén a nyelvi elemek száma mégiscsak véges, ezáltal a verbalitás behatárolt és korlátozott.

Az áramlás maga az élet. Áramlanak bennem a molekulák és atomok, kötések jönnek létre, amelyek aztán átalakulnak és új kötésekbe rendeződnek – ezáltal vagyok élő szervezet. Áramlanak bennem a gondolatok, és pont attól nem csupán az enyéme, hogy magam is egy áramlás részese vagyok. Megrezeg és áramlik a levegő, amikor kimondok egy szót. Gondolataim és érzéseim áramlása a mozdulataimban és a tetteimben ölt torzítatlan fizikai formát. A *Cseppkánon* alapmotívuma a víz, amely hullámszik, esik, hullik, csepeg, végül a forró köveken elpárolog. A színpadi látvány minden formában és irányból bemutatja a víz legkülönbözőbb megjelenési formáit: felülről-oldalról-alulról, a videotechnikának és -animációknak köszönhetően nemcsak egy, hanem egyszerre több nézőpontból is.

Goda Gábor előadása egyszerűségével és a letisztultságával nyugoz le körülbelül 70 percen át. A színpadon vagy a kivetítőn megjelenő víz színtelenségét, átlátszóságát jól ellensúlyozza a háttérben felsorakoztatott kórustagok esőkabátjainak látványa, amely a fénytörésre utalva a szivárvány minden színét felvonultatja. Hozzá képest a táncosok jelmeze szinte semleges, inkább a földszín sötétebb és világosabb árnyalatait hordozza. Izsák Szilvia, Baranyai Imre és Gregus László tajcsicsuan művészek „tánca” szemlélteti az ellentétek szembefordulását és kiegyenlítődsét: amíg a lábak a földre gyökereznek és stabil támasztékot adnak, addig a felsőtest légiesen könnyed és ellazult. Ahogy minden tánc, a tajcsi is kifinomult mozdulatokban fogalmazza meg a folyamatos jelenlét tudatállapotát.

A *Cseppkánon* elején Goda Gábor újraértelmezésében hallhatunk Hérakleitosz ismert és már rongyosra ismételt mondataiból egy csokrot. A továbbiakban a zene veszi át a főszerepet – az

À la cARTe kamarakórusnak köszönhetően –, Melis László és Philipp György dallamai hol nyomatékostíják a színpadon látottakat, hol pedig alájátszanak a táncosoknak. A későbbiekben halandzsa párbeszéd is felhangzik, amit értelmezhetnénk a beszéd paródiájaként, ugyanakkor az azonos szótagok ismételtetése magában hordozza azt a jelentést is, hogy végső soron ugyanarról beszélünk, illetve ugyanazt akarjuk. Goda Gábor archaikus motívumokból rajzol egy szép ívet, indít el egy gondolatfolyamot az előadás során. Megjelenik a játék, a férfi-nő kapcsolat, önmagunk és mások bántalmazása, a tudás(szomj), míg az előadás vége az összhang felé tart először csak egy, aztán két, végül több táncos egybehangzó és összehangolt mozgásán keresztül. „Az ember csepp, két csepp együtt is egy csepp. (...) Az ember csepp, az emberiség tenger.” (Hérakleitosz – Goda Gábor)

Ha vannak olyan előadások, amelyek nemtől, kortól, nemzeti, vallási vagy (anya)nyelvi hovatartozástól függetlenül bárkit megszólítanak, akkor a *Cseppkánon* mindenképpen közéjük tartozik. Anélkül ér el hatást, hogy felhasználna bármilyen harsány vagy hangos hatásvadász elemet, és remek példa arra, hogy az egyszerűségben, az átgondolt letisztultságban néha több erő lehet, mint az ingerdömpingben. Nagyon bízom benne, hogy a Müpa még a következő évadban is műsorra fogja tűzni ezt a nagyon inspiráló és tökéletesre csiszolt produkciót, ami méltán nyerhette el 2016-ban a Lábán Rudolf-díjat. Egyszerűen más emberként jövünk ki az előadás után, mint amikor bementünk oda, holott nem szembesülünk mással, pusztán önmagunkkal.

Hérakleitosz – Goda Gábor: *Cseppkánon – Hogy vagy, Hérakleitosz?* Rendezte: Goda Gábor. Közreműködők: Bakó Tamás, Debreczeni Márton, Mózes Zoltán, Nagy Csilla, Virág Melinda (tánc), Baranyai Imre, Gregus László, Izsák Szilvia (tájsicsuan művészek) és az À la cARTe kamarakórus (művészeti vezető: Philipp György). Művészetek Palotája, Budapest, 2017. június 4.

A fotókat Huisz István készítette.

címkék: [Artus](#), [Cseppkánon](#), [Cseppkánon - Hogy vagy Hérakleitosz?](#), [Goda Gábor](#), [Hérakleitosz](#), [live art](#), [Müpa](#), [tájsi](#), [tánc](#), [víz](#)